

بسم الله الرحمن الرحيم

پانگوال نظام ته ژمنتيا د اسرايلو د ملاتړ په معنی ده

په دې وروستيو کې اسرايل د خبرونو سرتکي و؛ د رپوټونو پام پر مسلمانانو د اسرايلو بريدونو او مسجدالاقصى ته اوبنتی و. د يوه امت په توگه، د فلسطين په درد دردمن او پر هغو بريدونو په غوسه يو چې دوامداره د فلسطين پر خلکو کېږي. خو مور بايد پوه؛ شو کله چې نړيواله ټولنه د اسرايلو دا کرني غندي؛ د رپوټونو او ارقامو له لارې زموږ پام د هغوی ظلم ته را واوړي او اسرايلو ته اجازه ورکوي چې زموږ پر ورونو او خویندو ظلم او مسجدالاقصى ته سپکاوی وکړي. نړيواله ټولنه دا کرني د بې غورۍ او پانگوال سيستم ته د وفادارۍ له لارې کوي. ځکه مور بايد پوه شو چې اسرايل د يوه دولت-ملت په توگه د دغه سيستم محصول دی او د دغه سيستم منل، د اسرايلو د منلو په معنی دي.

«اسرايل» - يو ملي دولت

د اوسني نړيوال سيستم يو مهم اصل دا دی چې هر ملت د دولت لرلو حق لري. دا د دې سبب شو چې د ۱۹۰۰ کلونو په نيمايي کې د نړۍ په لږ او بر کې آزادي غوښتونکي غورځونگونه رامنځته شول او نوي هېوادونه يې جوړ کړل؛ ځکه چې ملتونو د امپراتوريو له لوري مستقيم اشغال وو او هر ملت د خپل برخليک ټاکلو لپاره مبارزه کوله.

دا د دولت-ملت نظريه وه چې يهودي اداره، اسرايل يې رامنځته کړ؛ ځکه چې اسرايلو ادعا وکړه چې دوی پر هغه ځمکه حق لري چې فلسطيني مسلمانان پکې اوسېږي. د وېش دغې نظريې ته انگلستان تبليغ وکړ؛ انگلستان د عثماني خلافت تر راپرځېدو وروسته د مسلمانانو د خاورې ویش ته ليوال و او دا چې نور يې د مستقيم اشغال وړتيا نه لرله، له خپلو مستعمرو څخه د وتلو په حال کې وو.

امريکا هم د اسرايلو ملاتړ کاوه؛ په ۱۹۴۶ م کې، د امريکا ولسمشر، ترومن په فلسطين کې د سل زره بې ځايه شويو يهودو د منلو وړانديز تصويب کړ او په اکتوبر کې يې په ډاگه د يهودي دولت له جوړولو ملاتړ اعلان کړ. د اسرايلو موجوديت ته په ۱۹۴۷ کال کې مشروعيت ورکړل شو؛ دا هغه وخت و چې ملگرو ملتونو د (۱۸۱) پريکړه ليک له مخې د فلسطين خاوره په يهودي دولت او عربي دولت ووېشله. او په ۱۹۴۸ کې اسرايل رسماً د يوه يهودي دولت په توگه تاسيس شو.

د یوه ملت په توګه له یهودیت سره د اسراییلو اړیکه

دا یو یهودي دولت دی نو کډوال یهودیان او همدارنګه د دوی ماشومان او لمسیان حق لري چې اسراییلو ته کډه شي او له یهودي هويت سره د تړاو پر اساس حق لري چې (د ۱۹۵۰ کال د راستېدو قانون له مخې) اسراییلي تابعیت واخلي او د فلسطین په خاوره کې د هغوی خپرول د «دولت لپاره ستر ارزښت دی». ځکه خو تر اوسه هېڅ یوې «حلالرې» د فلسطین بحران نه دی حل کړی - صهیونیستان په هغه ځای کې ژوند کول نه غواړي چې دوی پکې لږکي وي او پر دې باور دي چې د فلسطینانو په ځمکه کې حق لري. نو کله چې نړیوالې ټولني د یهودي دولت په توګه له اسراییلو ملاتړ وکړ؛ هغوی د فلسطین د مسلمانانو او مېشتو عربو مسلمانانو د ټول وژنې، شړلو او رټلو اجازه ورکړه.

د اسراییلو پخوانی لومړي وزیر، ابریل شارون وایي: «دا د اسراییلي مشرانو دنده ده چې عامو وګړو ته یو څو واقعیتونه چې د وخت په تېرېدو سره هېر شوي، روښانه او په زړورتیا سره ووايي. لومړی دا چې د عربو له ایستلو او د هغوی د ځمکو له غصبولو پرته هېڅ صهیونزم، استعمار یا یهودي دولت نشته.»

د اسراییل دریځ د ۲۰۱۸ کال په [بنسټیز قانون](#) کې تکرار شو؛ چې وایي «د اسراییلو ځمکه» د یهودیانو تاریخي وطن دی؛ د اسراییلو دولت د یهودیانو ملي دولت دی چې دوی د خپل طبیعي، کلتوري، مذهبي او تاریخي حق برخلیک پکې ټاکي او په یهودي دولت کې یهودیان د ملي برخلیک ټاکلو حق لري.

د اسراییلو بنسټیز قوانین، اساسي قانون ته تر ټولو نږدې دي او هلته یې په ښکاره برابري نه ده ذکر کړې. دا په اسراییلو کې د مېشتو نا یهودیانو پر وړاندې د تبعیض یوه بڼه ده او هغوی ته په دغو قوانینو کې د دویمې درجې اتباعو په توګه، چې لږ حقونه لري، کتل کیږي.

د اسراییلو د ډیموکراسۍ انسټیټیوټ (IDI) شمېرې ښيي چې په اسراییلو کې عرب اتباع له جوړښتي ستونزو سره مخ دي. مثلاً؛ د اسراییلي یهودو په پرتله یې ښوونځي ډېر کم تمویل کېږي، ټیټې کچې زده کړې ته لاسرسی لري؛ کار او دندې نه ورته پیدا کېږي او عاید یې ډېر ټیټ دی. په ۲۰۲۰ کې د دغه هېواد تر نیمایي زیاتې عربي کورنۍ بېوزله وګڼل شوې؛ دا شمېره په یهودي کورنیو کې ۴۰ سلنه وه. د اسراییلو یهودي او عربي اتباعو ترمنځ ټولنیز-اقتصادي توپيرونه په ګډو ښارونو کې لږ څرګندېږي، که څه هم د ۲۰۲۲ په جولای کې یوې حکومتي څېړنې وموندله چې عرب په دغو ښارونو کې د ښاروالۍ خدماتو ته لږ لاسرسی لري. (سرچینه)

د دغه واقعیت یوه بېلگه دا ده چې عرب اتباع د یهودي اسرایلیانو پر خلاف اړ نه دي چې د اسرایلو له دفاعي ځواک (IDF) سره یو ځای شي؛ البته د نوملیکنې او گډون حق لري، خو د یهودي اسرایلیانو په پرتله له دوی سره چلند ډېر ټیټ دی.

که د اتباعو د برابری له زاویې ورته وگورئ، دا یوه د پام وړ مسئله ده، ځکه چې له اسرایلي پوځ سره یوځای کیدل سرتیرو ته ټولنیزې او اقتصادي گټې لري. ډیری اسرایلیان د اسرایلي پوځ له لارې له خپلو ښاریانو سره مهمې او تلپاتې شخصي اړیکې جوړوي، او ډیرې مالي گټې هم ترلاسه کوي؛ لکه د زده کړو مرستې او د کورونو جوړولو او د ځمکې ملکیت لپاره د تخفیف جواز.

دا همداراز پر هغو دندو اغېز کولی شي چې مستحق یې دي. په دې وروستیو کې د اسرایلو د پرمختللي اقتصاد لپاره د دولت نوبت او هغه دندې چې پوځي الزامات لري؛ د دې بېلگې دي. دا چې عربان په پوځ کې خدمت ته اړ نه دي او د داوطلبې مخه یې نیول کېږي؛ په دغه معیار کې نه شاملېږي.

په اسرایلو کې د عرب لږکیو لپاره حقوقي مرکز؛ په ادله کې د اقتصادي، ټولنیزو او کلتوري حقونو څانگې مشر، ساوسان ظاهر وویل: «پوځي خدمتونه تر ډېره د عربو د ایستلو وسیله ده؛ ځکه چې هغوی پوځي خدمت نه کوي.»

په داسې حال کې چې د عربو له نوي نسل څخه ځینې اتباع د اسرایلو په پوځ کې شاملېږي؛ خو دغه واقعیت په اسرایلي ټولنه کې شته تبعیض له منځه نه وړي.

« کله چې د اسرایلي پوځ یا د ذخیره سرتیري هويت کارت ولري، کارونه دې نور هم اسانه کېږي... د اسرایلو د پوځ غړیتوب په حقیقت کې د اسرایلیتوب د هويت تصدیق دی او دا په ادغام کې مرسته کوي.» (روپټرز)

نړیواله ټولنه پر دې ښکاره نیوکه نه کوي؛ ځکه دوی اجازه ورکوي چې په ټوله نړۍ کې د لږکیو پر وړاندې تبعیض وي. هرڅومره هم چې ډموکراسۍ ته تبلیغ وکړي، دا د اوسني سیستم غالبه ځانگړنه ده. د دغه تبعیض بېلگې په ټوله نړۍ کې لیدلې شو؛ په امریکا کې د افریقایي الاصله امریکایانو او نورو لږکیو پر وړاندې بنسټیزه نژادپالنه شته او د چین لخوا د ایغور له مسلمانانو سره وحشتناکه رویه هم ټوله نړۍ ویني.

د دغو کړنو پر وړاندې د نړیوالې ټولنې چوپټیا او منل، اسرایلو ته جرات ورکوي

اسرایل د مسلمانانو پر وړاندې په دوامداره ظلمونو مشهور دی – هغه که د اسرایلو دننه بنسټیزه نژادپالنه ده او که په غزه او لوېدیځه غاړه کې له مسلمانانو سره وحشتناکه رویه.

کله چې برید کيږي، لکه په جنین کې وروستي بریدونه او وژنې، تر ټولو ډیر چې تاسو یې تمه کولی شئ د نړۍ د مشرانو لخوا د اسرایلو شفاهي غندنه ده. کله چې د دوی کړنې اسرایلو ته نښي چې دوی د نړیوالې ټولنې غړي دي؛ خبرې یې څه ارزښت لري.

- د ۲۰۲۰ کال له ډسمبر راهیسې، اسرایل د ملگرو ملتونو له ۱۹۲ غړو هیوادونو څخه، له ۱۶۴ سره ډیپلوماتیکې اړیکې لري.

- اسرایل د ملگرو ملتونو او یو شمېر نورو نړیوالو سازمانونو غړیتوب لري.

- د اسرایلو له تاسیس راهیسې، له امریکا سره ملگرتیا د دوی د بهرني سیاست محور دی؛ اسرایلو د امنیت شورا له ټولو پنځو دایمي غړو سره دوه اړخیزې اړیکې ساتلې دي.

- د مسلمانانو حکامو هم اسرایل په رسمیت پیژندلی. دغه هېواد په ۱۹۷۹ او ۱۹۹۴ کلونو کې د سولې تړونونو تر لاسلیک وروسته له دوو عرب گاونډیو، مصر او اردون سره بشپړې ډیپلوماتیکې اړیکې ساتي.

- په ۲۰۲۰ کې یې د ډیپلوماتیکو اړیکو رامنځته کولو لپاره د عرب لیگ سازمان له څلورو غړو (بحرین، عربي متحده امارات، سوډان او مراکش) سره هوکړه لیکونه لاسلیک کړل.

- د ۲۰۲۲ په مارچ میاشت کې نقب/نقف کنفرانس (Negev Forum) رامنځته شو. د دغه کنفرانس غړي؛ بحرین، مصر، اسرایل، مراکش، متحده عربي امارات او امریکا دي. دوی د سیمې لپاره د سولې، امنیت او اقتصادي سوکالی په موخه د سیمه ایز یووالي یا ادغام، همکاری او پرمختگ لپاره هڅه کوي.

- د ۲۰۲۲ په نومبر کې اسرایلو، اردن او متحده عربي اماراتو د هوساینې پروژې (Project Prosperity) لپاره یو تفاهم لیک لاسلیک کړ. دغه پروژه دوی برخې لري چې اسرایلو ته پاکه انرژي او اردون ته د څښاک اوبه رسوي.

- اوس سعودي په دې هڅه کې دی چې له امریکا څخه د امنیتي تضمینونو اخیستلو، ملکي اټومي پروگرام پراختیا کې د مرستې او د امریکا له لوري د وسلو پر پلور لگول شوو محدودیتونو کمولو په بدل کې له اسرایلو سره اړیکې عادي کړي.

ناصر بوريطة د مراکش-اسرائيلو د اړیکو په اړه وويل: «نن مور ځکه دلته يو چې پر ريښتيني او مخلصانه سوله باور لرو ... هغه ډول سوله نه چې يو بل ته شا کړو او يو بل له پامه وغورځوو ... مور په سيمه کې پر سراسري، گټوره، پاراډايم جوړوونکې او ارزښت رامنځته کوونکې سوله باور لرو.»

په داسې حال کې چې له اسرائيلو سره د مسلمانانو د حکامو ملاتړ او له دغه ملاتړ سره تړلې گټې دي؛ نو دا خبره مو ولې حيران کړي چې اسرائيل په خپل ځواک دومره ډاډه دی او په فلسطين کې د مسلمانانو پر وړاندې دومره ښکاره کرکه ښيي؟

د اسرائيلو پخوانی لومړی وزير، ابريل شارون وايي: «زه ژمنه کوم چې که زه يوازې يو اسرائيلی ملکي وگړی وای او له يوه فلسطيني سره مخ شوی وای؛ هغه به مې سوځولی او تر وژلو وړاندې به مې ښه ځورولی وای.»

خبره د اسرائيلو د ځواکمنتا نه ده؛ اصلاً خبره د امريکا د ځواکمنتيا ده

ځينې وايي چې اسرائيل ډېر پياوړی دی او مخه نيول يې ډېر سخت کار دی. داسې نه ده. دوی د امريکا په درد خوري او د همدې لپاره امريکا ډېر ملاتړ ترې کوي. امريکا هر هغه پرېکړه لیک ویتو کړی چې د ملگرو ملتونو د امنيت شورا په اجنډا کې د فلسطين پر وړاندې د اسرائيلو چلند په ډاگه کوي. دغه راز امريکا له اسرائيلو سره امنيتي او اقتصادي مرستې کوي.

د دغو مرستو څو بيلگې؛

- په ۲۰۱۶ کې د ۳۸ ميلياردو ډالرو لس کلن تفاهم لیک چې له مخې يې امريکا اسرائيلو ته په کال کې ۳،۳ ميليارده ډالر بهرنی پوځي تمويل او همداراز ۵۰۰ ميليون ډالر د توغنديو دفاعي تمويل لپاره ورکوي.

- د دفاعي توغنديو تمويل د څو گډو دفاعي توغنديو پروگرامونو ملاتړ کوي؛ لکه David's Sling او Iron Dome او دغه راز Arrow (غشۍ)، Arrow II او Arrow III چې د ژوند ژغورنې وړتياوې يې د اسرائيلو د امنيت لپاره خورا مهمې ثابتې شوي.

- په ۲۰۲۲ کې امريکا د Iron Dome يا اوسپنې گنبدې توغنديو پروگرام لپاره له اسرائيلو سره ۱ ميليارد ډالر نوره تکميلې مرسته وکړه.

- دواړه هېوادونه پیاوړې اقتصادي او سوداګریزې اړیکې لري؛ د توکو او خدمتونو کلنی دوه اړخیزه سوداګري یې تر ۵۰ میلیارده ډالرو رسېږي.

- د څو تړونونو او هوکړه لیکونو له لارې یې دوه اړخیزې اقتصادي اړیکې ټینګې شوې دي؛ لکه په ۱۹۸۵ کال کې د امریکا - اسراییلو د ازادې سوداګرۍ هوکړه (FTA)؛ چې له مخې یې امریکا د اسراییلو ستر تجارتي شریک دی.

- د اقتصادي همکاريو د اسانتیا په موخه امریکا هر کال د اقتصادي پراختیا مشترکه ډله (JEDG) رامنځته کوي چې د اقتصادي مشارکت او بالقوه پرمختګ د زمینو په اړه بحث کوي.

- امریکا او اسراییل علمي او کلتوري اړیکې د ساینس دوه مليتي بنسټ، د کرنې تحقیق او پراختیا دوه مليتي بنسټ، د صنعتي تحقیق او پراختیا دوه مليتي بنسټ او د امریکا-اسراییلو تعلیمي بنسټ له لارې همغږې کوي.

کله چې اسراییل د امریکایي پالیسیو خلاف کار کوي، امریکا له ځینو لارو د اسراییلو پر دولت فشار راوړي.

اسراییل ځکه ځواکمن ښکاري چې د امریکا او نړیوالې ټولنې ملاتړ ورسره دی - دا هسې خبره ده چې دوی وایې مور د فلسطینیانو خیال ساتو او په دې ځمکه کې یې حق ورکوو.

د اسراییلو د ردولو لپاره باید حاکم سیستم؛ پانګوال نظام رد شي

کله چې د دغه واقعیت په اړه فکر وکړو چې حکام مو پانګوال سیستم یا نظام ته مخلص دي او اسراییل هم د دغه نظام برخه ده؛ بیا پوهېږو چې ولې د فلسطین له مسلمانانو سره چلند کې ښه والی نه دی راغلی. د پانګوال نظام تر چتر لاندې به اسراییل ودې ته دوام ورکړي؛ د فلسطین پر خاوره به نوره هم ولکه ټینګه کړي او په سیمه کې به پر نا یهودي اتباعو کنټرول ولري. که د حالت بدلون غواړو، باید پانګوال یا کپیټلیزم نظام رد کړو.

که پانګوال نظام منو، دا په دې معنی ده چې د خپلو مسلمانو خویندو او وروڼو پر وړاندې روان وحشتناک چلند منو

مور په داسې وخت کې ژوند کوو چې د مسلمانانو تش په نامه واکمنان ان ښودلی نه شي چې په زړه کې د اسلامي امت د گټو ننگه کوي. دوی ورځ تر بلې په خپلو خیانتونو کې رسوا او افشا کېږي؛ د اسراییلو په څېر

هېوادونو سره تړونونه لاسليک کوي او په سيمه ايزو جگړو کې، چې د مسلمانانو او نا مسلمانانو اتباعو ويني تويوي، گډون کوي.

کله چې دوی دومره په ډاگه د الله سبحانه و تعالی او رسول الله له حکمونو سرغړونه کوي؛ نو مور ولې دوی د خپلو حکامو په توگه منو؟ ولې په ډاگه د دوی لرې کولو ته دعوت او د يوه داسې نظام غوښتنه نه کوو چې د الله سبحانه و تعالی احکام راباندې پلي کړي؟

د حزب التحرير مرکزي مطبوعاتي دفتر لپاره

فاطمه مصعب

۱۴۴۴ هـ.ق کال، د ذوالحجې ۱۷ مه

۲۰۲۳ م کال، د جولای ۵ مه